

تبصره ۵۱ -

به دولت اجازه داده می‌شود بازپرداخت هفتاد درصد (۷۰٪) سود و کارمزد تسهیلات بانکی لازم را جهت تسریع در سامانبخشی به اسکانهای خودجوش جماعتهاهای عشايری در مناطق مستعد و تجهیز کانونهای تولیدی و ساخت مسکن مناسب در قالب اجرای طرح توسعه جامع مناطق عشايری، برای مدت ده سال تضمین نماید.

میزان تسهیلات بانکی جهت اجرای این تبصره، مبلغ شصت میلیارد (۶۰۰۰۰۰۰۰۰) ریال می‌باشد. دولت موظف است تسهیلات فوق را بدون اخذ وثیقه به عشاير اعطاء و بازپرداخت آن را تضمین نماید. تضمین فوق نافی وظایف بانکها جهت وصول مطالبات عموق ناشی از اعطای اینگونه تسهیلات نخواهد بود.

استفاده کنندگان تسهیلات اعتباری این تبصره ملزم به بازپرداخت مطالبات بانک می‌باشند.

تبصره ۵۲ -

به منظور پرداخت تعهدات انجام شده از سوی دولت بر اساس تبصره (۵۴) قانون بودجه سال ۱۳۷۲ و تبصره ۵۲ قوانین بودجه سالهای ۱۳۷۳ و ۱۳۷۴ و تأمین مابه التفاوت سود و کارمزد تسهیلات بانکی در بخش مسکن حمایت شده الگوی مصرف مسکن مصوب سورای عالی تعیین الگوی مصرف و کمک به سرمایه‌گذاری در امر مسکن اجتماعی (مسکن اجاره‌ای و اجاره‌ای به شرط تملیک) و بهسازی مسکن روستائی و اوراق مشارکت مسکن و کمک به احداث تأسیسات زیربنائی در شهرهای جدید و آماده سازی در قالب مسکن حمایت شده تا مبلغ یکصد و پنجاه میلیارد و هشتصد میلیون (۱۵۰۸۰۰۰۰۰) ریال از محل طرح ۳۰۸۰۴۲۰۸ پیوست شماره (۱) این قانون در اختیار وزارت مسکن و شهرسازی قرار می‌گیرد. مبلغ پنجاه میلیارد (۵۰۰۰۰۰۰۰) ریال از تسهیلات اعتباری این

مبلغ ده میلیارد (۱۰۰۰۰۰۰) ریال از اعتبارات این تبصره صرف آماده سازی زمینهای واگذار شده به جانبازان بالای بیست و پنج درصد (۲۵٪) و آزادگان اختصاص می یابد.

بانکهای عامل موظفند بر اساس تأیید و معرفی وزارت مسکن و شهرسازی (بنیاد مسکن انقلاب اسلامی) تسهیلات موردنیاز وام مسکن بهسازی مسکن روستائیان و بهورزان مقیم روستا را بدون اخذ وثیقه با همین تسهیلات پرداخت نمایند.

دولت مکلف است در توزیع اعتبارات بانکی بخش مسکن و ساختمان علاوه بر تعیین سهم مسکن روستایی، بیست و پنج درصد (۲۵٪) از سهم اعتبارات بانکی بخش مسکن و همچنین بیست و پنج درصد (۲۵٪) سهم آهن‌آلات و مصالح ساختمانی را برای تعاونیهای مسکن اختصاص و در اختیار وزارت تعاون قرار دهد.

سازمان برنامه و بودجه مکلف است مانده مطالبات پرداخت نشده و معوق لاوصول از این بابت را بر اساس استناد و مدارک ارائه شده توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران پرداخت نماید. هزینه مربوط به ارائه خدمات فنی و نظارت بنیاد مسکن انقلاب اسلامی به میزان دو درصد (٪۲) وام

پرداختی از محل اعتبار طرح ۱۵۴۲۰۸۰۳۰ پس از مبادله موافقتنامه با سازمان برنامه و بودجه پرداخت می‌شود.

در سال ۱۳۷۵ با تصویب این تبصره، کلیه امتیازهای اشار خاص که قبلاً به تصویب رسیده است (به استثنای آنچه در قانون تأمین مسکن فرهنگیان و کارکنان آموزش و پرورش آمده است) لغو می‌شود و کلیه حمایتهای پیش بینی شده صرفاً از این طریق اعمال خواهد شد.

- ۵۳ - تبصره

الف - به دولت اجازه داده می‌شود به ازاء صدور و تعویض هر جلد گذرنامه در داخل کشور مبلغ پنجاه هزار (۵۰۰۰۰) ریال و به ازاء تمدید هر جلد گذرنامه مبلغ بیست هزار (۲۰۰۰۰) ریال دریافت و به حساب درآمد عمومی کشور موضوع ردیف ۴۱۰۲۰۱ قسمت سوم این قانون واریز کند.

پنجاه درصد (۵٪) درآمد حاصل از تعویض یا تمدید همچنین پنجاه درصد (۵٪) درآمد حاصل از صدور گذرنامه در نمایندگیهای جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور تا مبلغ دهمیلیارد (۱۰۰۰۰۰۰۰۰) ریال از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۳۰۶ قسمت چهارم این قانون در اختیار دولت قرار می‌گیرد تا هشتاد درصد (۸٪) آن برای خرید کاغذ و سایر ملزومات و تجهیزات مربوط به تهیه و تدارک گذرنامه و اجرای طرح تعویض شناسنامه و طرحهای علمی ویژه در اختیار وزارت اطلاعات و بیست درصد (۲٪) نیز جهت تقویت و تجهیز نیروی انتظامی (اداره گذرنامه) در اختیار وزارت کشور قرار می‌گیرد تا به مصرف برسانند.

ب - مبالغ مذکور در ماده واحده قانون دریافت عوارض خروج از کشور مصوب ۱۳۶۴/۵ مجلس شورای اسلامی در سال ۱۳۷۵ برای بار اول مبلغ هفتاد هزار (۷۰۰۰۰) ریال و برای بار دوم و بیشتر در همان سال برای هر نوبت به مبلغ یکصد و بیست هزار (۱۲۰۰۰) ریال افزایش می‌یابد. کارگران ایرانی شاغل در خارج از کشور که دارای شناسنامه کار صادره از سوی وزارت

کار و امور اجتماعی هستند، در سال ۱۳۷۵ تنها برای بار اول عوارض خروج از کشور را پرداخت خواهند نمود.

ج - سه درصد (۳٪) از درآمد حاصل از عوارض خروج از کشور حداقل تا سقف یک میلیارد و پانصد میلیون (۱۵۰۰۰۰۰) ریال موضوع بند ب این تبصره از محل اعتبار ردیف ۱۰۷۰۰۸ قسمت چهارم این قانون در اختیار وزارت امورخارجه قرار می‌گیرد تا برای تأمین هزینه‌های مربوط به امور قضائی ایرانیان نیازمند و نیز ایرانیان در راه مانده در خارج از کشور به مصرف برسد.

تبصره ۵۴ -

الف - به وزارت جهاد سازندگی اجازه داده می‌شود بهای روز اراضی موضوع مواد (۳۱) و (۳۲) آیین‌نامه اجرائی لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۵۹/۲/۳۱ شورای انقلاب واگذار شده به اشخاص حقیقی و حقوقی را که در خلاف جهت و هدف اولیه واگذاری تغییر کاربری شده از متخلفین دریافت و به حساب درآمد عمومی موضوع ردیف ۴۲۴۷۰ قسمت سوم این قانون واریز نماید. دریافت بهای روز اراضی مانع سایر پی‌گیری‌های قانونی توسط دستگاه قضائی نخواهد بود.

ب - وزارت کشاورزی موظف است اراضی موضوع لایحه قانونی اصلاح قانون نحوه واگذاری و احیای اراضی و آیین‌نامه اجرائی مربوطه مصوب سال ۱۳۵۹ شورای انقلاب که به تعاوینهای مشاع واگذار شده یامی شود را در صورت تقاضای تعاوینهای فوق بر مبنای قیمت منطقه‌ای به فروش رسانده و درآمد حاصله را به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه‌داری کل موضوع ردیف شماره ۴۲۴۲۰ قسمت سوم این قانون واریز نماید.

ج - به وزارت کشاورزی اجازه داده می‌شود از هر کیلوگرم گندم خریداری در سال ۱۳۷۵ به میزان یک و نیم (۱/۵) ریال (یک ریال از کشاورز و نیم

ریال از محل صرفه جویی هزینه جنبی خرید گندم) کسر و به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه‌داری کل موضوع ردیف شماره ۵۹۵۰۰۰ قسمت سوم این قانون واریز نماید.

معادل صدرصد (۱۰٪) مبالغ واریز شده فوق از محل ردیف ۵۰۳۲۲۰ قسمت چهارم این قانون در اختیار وزارت کشاورزی قرار می‌گیرد تا جهت احداث و تجهیز انبارهای چند منظوره هزینه گردد.

د - سازمان ملی زمین و مسکن موظف است قیمت رور سال ۱۳۷۳ زمینهای منابع ملی و دولتی که بدون رعایت ماده (۱۰) قانون زمین شهری و یا بدون موافقت وزارت مسکن و شهرسازی و صرفاً به استناد ماده (۳۲) لایحه قانونی واگذاری و احیاء اراضی مصوب شورای انقلاب در داخل یا خارج از محدوده شهرها از طریق تعاونیهای مسکن یا مستقیماً برای امر مسکن توسط وزارت‌خانه‌های کشاورزی و جهاد سازندگی به اشخاص حقیقی و حقوقی غیر واجد شرایط در زمان واگذار گردید اعم از اینکه اسناد آنها منتقل گردیده و یا نگردیده باشد و یا اقدام به احداث بنا کرده یا نکرده باشد اخذ نموده و به حساب خزانه‌دار یکل موضوع ردیف ۴۲۴۸۰۰ قسمت سوم این قانون واریز نماید. با واجدین شرایط طبق قانون زمین شهری عمل می‌شود.

سازمان ملی زمین و مسکن مسؤول تشخیص واجد شرایط بودن یا نبودن افراد بر اساس مقررات موجود می‌باشد. شهرداریها قبل از اخذ تأییدیه از سازمان زمین و مسکن مبنی بر پرداخت قیمت زمین، حق صدور مجوز ساخت و ساز و تغییر کاربری اینگونه زمینهای را نداشته و هر گونه تخلف از این بند تصرف در اموال عمومی محاسبه قابل پیگرد قانونی می‌باشد.

معادل پنجاه درصد (۵٪) از وجوه واریزی تا مبلغ ده میلیارد (۱۰۰۰۰۰۰۰۰) ریال از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۲۶۴ قسمت چهارم این قانون در اختیار وزارت مسکن و شهرسازی قرار خواهد گرفت تا در جهت کمک به سرمایه‌گذاری امر مسکن اجتماعی و بهسازی مسکن روستائی و کمک به احداث تأسیسات زیربنایی در شهرهای جدید و آماده سازیها و

اجرای این قانون مصرف گردد.

مبلغ پنجاه درصد (۵۰٪) باقیمانده برای اجرای طرحهای کوچک تأمین آب و آبخیزداری به نسبت مساوی از طریق وزارت خانه‌های کشاورزی و جهاد سازندگی اختصاص می‌یابد.

- تبصره ۵۵ -

اعتبار ردیف ۱۳۳۰۵ منظور در قسمت چهارم این قانون برای کشف و ختنی کردن توطئه‌ها و دخالت‌های دولت آمریکا در امور ایران اسلامی و همچنین طرح دعاوی جمهوری اسلامی ایران علیه آمریکا در مجتمع حقوقی بین‌المللی و تنویر انکار عمومی جهان در مورد نقض منشور ملل متحد و قرارداد الجزایر توسط آمریکا اختصاص می‌یابد. اعتبار مذکور با تصویب شورای عالی امنیت ملی بین دستگاههای اجرایی ذیربطر توزیع خواهد شد.

- تبصره ۵۶ -

دولت مکلف است کلیه درآمدهای حاصل از اعطای معافیتهای مشمولین خارج از کشور را به درآمد عمومی موضوع ردیف ۶۰۳۹۵ قسمت سوم این قانون واریز نماید.

معادل سی و پنج درصد (۳۵٪) درآمدهای واریزی از محل اعتبار ردیف ۷۶۲۰۳۰۵ قسمت چهارم این قانون در اختیار وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح قرار خواهد گرفت.

- تبصره ۵۷ -

به منظور تسهیل در اجرای تبصره (۴۹) قانون برنامه دوم توسعه و تأمین مکان مناسب برای یگانهای از نیروهای مسلح که پادگان آنها باید به فروش بررسد، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، مبلغ پنجاه میلیارد (۰۰۰۰۰۰۵) ریال از طریق نظام بانکی به صورت قرض الحسنے یا

با حداقل کارمزد پس از تعهد سازمان برنامه و بودجه مبنی بر تأمین جایگزینی از محل فروش اماکنی که فروش آنها را مورد تصویب قرار می‌دهد در اختیار وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران قرار می‌گیرد که بتواند در قالب طرحهای مصوب مقام معظم فرماندهی کل قوا، ساختمان جایگزینی را برای نیرویی که پادگان در اختیار داشته است، ضمن مبادله موافقتنامه با سازمان مذکور بسازد.

هزینه کارمزد را سازمان برنامه و بودجه تعهد می‌نماید و در صورت عدم بازپرداخت مبلغ دریافتی در سرسید، سازمان برنامه و بودجه مجاز خواهد بود عین مبلغ را از اعتبار نیروی مربوط برداشت و به بانک وام دهنده پرداخت نماید.

- تبصره ۵۸ -

به وزارت جهاد سازندگی و سازمان انرژی اتمی ایران اجازه داده می‌شود که درآمد حاصل از فروش نیروگاههای آبی، بادی و خورشیدی و فروش انرژی برق حاصله خود را به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه‌داری کل موضوع ردیفهای شماره ۵۹۴۵۵۰ و ۵۹۴۵۶۰ قسمت سوم این قانون واریز نماید. معادل آن را از محل ردیفهای شماره ۵۰۳۲۹۳ و ۵۰۳۲۹۲ از خزانه وصول و طبق موافقتنامه مبادله با سازمان برنامه و بودجه به منظور احداث و تکمیل، نگهداری و بهره‌برداری از نیروگاههای مذکور به مصرف برساند.

- تبصره ۵۹ -

به سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۷۵ ماهانه مبلغ پانصد (۵۰۰) ریال آبونمان از طریق قبض برق مصرفی و از کلیه کنترولهای برق، به استثنای مصارف کشاورزی، برق روستائی و مصارف کمتر از یکصد و پنجاه (۱۵۰) کیلووات در ماه دریافت نموده و به حساب درآمد عمومی کشور ردیف ۵۹۴۵۴۰ قسمت سوم این قانون واریز نماید.

معادل صدرصد (٪.۱۰۰) درآمد این تبصره از محل اعتبارات ردیفهای مربوط مندرج در قسمت چهارم این قانون در اختیار سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران قرار می‌گیرد تا به مصرف اهداف سازمان برساند.

تبصره - ۶۰

به سازمان ثبت احوال کشور اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۷۵ به ازای ارائه خدمات ویژه سجلی، مبالغی را به شرح زیر از متلاطیان دریافت و نزد خزانه‌داری کل، موضوع ردیف ۴۱۰۱۱۴ قسمت سوم این قانون واریز نماید:

۱- تغییر نام و نام خانوادگی	۲۰ ۰۰۰ ریال
۲- تغییر سن	۵۰ ۰۰۰ ریال
۳- حل اختلاف سن	۱۰ ۰۰۰ ریال
۴- الصاق عکس	۲ ۰۰۰ ریال
۵- صدور گواهی تجرد	۱۰ ۰۰۰ ریال
۶- صدور اولین شناسنامه المثنی	۲۰ ۰۰۰ ریال
۷- صدور دومین شناسنامه المثنی	۳۰ ۰۰۰ ریال

معادل نود درصد (٪.۹۰) وجهه واریزی از محل اعتبار ردیفهای ۱۰۵۵۰۲ و ۱۰۴۰۰۷ قسمت چهارم این قانون در اختیار سازمان ثبت احوال کشور و سازمان امور اداری و استیخدامی کشور قرار می‌گیرد تا به شرح زیر به مصرف بررسد:

- ۱- پنجاه درصد (٪.۵۰) در اختیار سازمان ثبت احوال به منظور پوشش کامل وقایع حیاتی چهارگانه و اصلاح سیستم و مطالعه و اجرای طرح کارت شناسایی.
- ۲- بیست درصد (٪.۲۰) در اختیار ادارات ثبت احوال استانها.
- ۳- بیست درصد (٪.۲۰) در اختیار سازمان امور اداری به منظور مطالعه و برنامه‌ریزی نظام اداری.

تبصره ۶۱ -

اجازه داده می شود با پیشنهاد دستگاه اجرایی و تصویب هیأت وزیران :

الف - طرحهای نیمه تمام از طریق مزایده عمومی به بخش غیر دولتی به طور نقد یا اقساط واگذار و وجوده حاصله به حساب درآمد عمومی کشور.

موضوع ردیف ۴۲۵۱۰۰ قسمت سوم این قانون واریز شود.

معادل صدرصد (۱۰۰٪) درآمدهای حاصله از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۲۸۲ قسمت چهارم این قانون برای اجرای طرحهای نیمه تمام دستگاه ذیربیط و یا سایر طرحهای نیمه تمام اختصاص می یابد. و هر نوع تغییر کاربری در این گونه طرحها توسط خریدار منوع می باشد.

ب - اموال منتقل مازاد دستگاههای اجرائی از طریق مزایده عمومی به بخش غیر دولتی واگذار و وجوده حاصله به حساب درآمد عمومی کشور،

موضوع ردیف ۴۲۵۲۰۰ قسمت سوم این قانون واریز گردد.

معادل صدرصد (۱۰۰٪) درآمد حاصله از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۲۸۲ قسمت چهارم این قانون برای اجرای طرحهای نیمه تمام دستگاه ذیربیط و در صورت عدم نیاز با تشخیص دستگاه مربوطه به سایر طرحهای نیمه تمام اختصاص می یابد.

تبصره ۶۲ -

الف - به منظور بهبود راندمان آبیاری و بهرهوری بیشتر از منابع آب و خاک از طریق توسعه شبکه های آبیاری تحت فشار (بارانی و قطره ای) حداقل به میزان چهارصد هزار هکتار طبق جدول پیوست با اجازه حداکثر درصد (۱۰٪) جابجایی بین استانها و طرحها، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است از طریق منابع نظام بانکی کشور مبلغ یکهزار و دویست میلیارد (۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰) ریال تسهیلات اعتباری، بدون اخذ وثیقه، جهت پروژه های آبیاری تحت فشار و آبیاری قطره ای و بارانی، به اشخاص حقیقی و حقوقی اعطاء نماید.

دولت موظف است حداکثر هفتاد درصد (٪.۷۰) سود و کارمزد تسهیلات مذکور را در سررسید در لوایح بودجه منظور نموده و بازپرداخت تسهیلات اعطائی را تضمین نماید. حداکثر استفاده تهادها و بنیادها و شرکتهای وابسته به آنها و شرکتهای دولتی از تسهیلات این بند ده درصد (٪.۱۰) می‌باشد.

ب - به منظور ایجاد فرصتهای شغلی جدید در اجرای بند (۱) تبصره (۸۰) قانون برنامه دوم توسعه، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است از منابع نظام بانکی کشود مبلغ شصت میلیارد (۶۰۰۰۰۰۰۰۰) ریال تسهیلات اعتباری کوتاه مدت و میان مدت (حداکثر پنج سال) به اشخاص حقیقی و حقوقی بدون اخذ وثیقه با اولویت شهرستانهایی که میانگین نرخ بیکاری آنها بیشتر از متوسط کشور است و نیز مناطق مرزی اعطاء نماید.

حداقل سی درصد (٪.۳۰) از اعتبارات این بند در راستای تحقق تبصره ۹۵ قانون برنامه دوم توسعه با معرفی وزارت کار و امور اجتماعی و در چهارچوب ضوابط بانکی و در صورت توجیه فنی - اقتصادی طرحها جهت ایجاد فرصتهای شغلی قرار می‌گیرد.

حداقل سی درصد (٪.۳۰) از اعتبارات این بند به اشتغال ایثارگران اختصاص می‌یابد.

دولت موظف است حداکثر هفتاد درصد (٪.۷۰) سود و کارمزد تسهیلات مذکور را در سررسید در لوایح بودجه منظور نموده و بازپرداخت تسهیلات اعطائی را تضمین نماید. چگونگی اجرای طرح و سازماندهی آن توسط هیأتی که هیأت وزیران انتخاب می‌کند تعیین می‌شود.

ج - تضمین‌های فوق الذکر نافی وظایف بانک جهت وصول مطالبات معوق لاوصول فوق الذکر نخواهد بود و استفاده کنندگان از تسهیلات اعتباری این تبصره، ملزم به بازپرداخت مطالبات بانک می‌باشند.

تبصره ۶۳ -

وزارت نیرو و کلیه شرکت‌های تابعه در سال ۱۳۷۵ مکلفند در تعیین میزان حق انشعاب آب فضاهای ورزشی فقط مساحت اعیانی آنها را مورد محاسبه قراردهند. وزارت نیرو و شرکت‌های تابعه موظفند انشعاب آب و برق و حوزه‌های علمیه و مساجد را به رایگان برقرار نمایند.

تعرفه برق کلیه کارخانه‌های آرد رستایی به معروفی فرمانداری محل، با تعریفه بند (د) تبصره ۲۵ قانون بودجه سال ۱۳۷۳ محاسبه خواهد شد.

تبصره ۶۴ -

دانشکده علوم قضایی و خدمات اداری قوه قضائیه مکلف است در سال ۱۳۷۵ هزینه‌های تحصیلی و کلیه خسارات مربوط از دانشجویان انصارافی، اخراجی بدون عذر موجه و ممتنع از خدمت در قوه قضائیه در هر مردمی که لغو تعهد خدمت می‌شود را وصول و به حساب درآمد عمومی ردیف ۴۱۰۳۶۸ قسمت سوم واریز نماید. معادل صدرصد (۱۰۰٪) مبلغ واریزی فوق تا مبلغ پانصد میلیون (۵۰۰۰۰۰۰) ریال از محل اعتبار ردیف ۱۰۸۰۰۷ قسمت چهارم این قانون جهت توسعه و تأمین امکانات رفاهی دانشجویان در اختیار دانشکده مزبور قرار می‌گیرد.

دانشجویان این دانشکده از امکانات یارانه‌ای نظیر سایر دانشگاهها بهره‌مند می‌گردند.

تبصره ۶۵ -

کلیه واحدهای آموزشی و پژوهشی وزارت امور خارجه و مهمانسرای وزارت مذکور مکلفند کلیه درآمدهای ناشی از ارائه هر نوع خدمات پژوهشی، تحقیقاتی و پشتیبانی تحقیقاتی را پس از وصول به حساب خزانه دولت واریز نمایند. اجازه داده می‌شود معادل صدرصد (۱۰۰٪) مبالغ واریزی تا سقف دو میلیارد (۲۰۰۰۰۰۰۰) ریال در ردیف ۱۰۷۰۱۰ جهت گسترش امر تحقیقات، آموزش و برنامه‌ریزی و پشتیبانی در اختیار وزارت امور خارجه قرار گیرد.

- تبصره ۶۶ -

به سازمان پزشکی قانونی کشور در سال ۱۳۷۵ اجازه داده می‌شود برای دانشجویان رشته تخصصی (پزشکی قانونی) که از طریق آزمون سراسری و با هماهنگی سازمان امور اداری و استخدامی کشور انتخاب و از طریق دانشکده‌های پزشکی سراسر کشور تربیت می‌نماید در قبال اخذ تعهد خدمت در سازمان، کمک هزینه مناسب از محل اعتبارات فصل چهارم ردیف ۱۰۸۰۰۵ پرداخت نماید.

- تبصره ۶۷ -

جهاد نصر و شرکتهای تابعه موظفند مبلغ بیست میلیارد (۲۰ ۰۰۰ ۰۰۰ ۰۰۰) ریال از سود خالص خود در سال ۱۳۷۵ را به درآمد عمومی ردیف شماره ۵۹۵۸۵۰ این قانون واریز نمایند. از وجوده واریزی فوق تا مبلغ بیست میلیارد (۲۰ ۰۰۰ ۰۰۰ ۰۰۰) ریال از محل اعتبار ردیف ۵۳۰۳۰۵ قسمت چهارم این قانون برای احداث و اسفالت یک هزار کیلومتر راه روستایی اختصاص می‌یابد.

- تبصره ۶۸ -

هیأت وزیران موظف است آیین نامه اجرایی تبصره‌های این قانون را حسب مورد حداکثر تا پایان فروردین ماه ۱۳۷۵ تصویب و ابلاغ نماید. در صورت عدم تصویب و ابلاغ پس از انقضای مهلت مذکور، آیین نامه‌های اجرایی مصوب سال ۱۳۷۴ در صورت عدم مغایرت با مفاد تبصره‌های این قانون لازم الاجرا خواهد بود.

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۱۲/۲۷ بنای پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه و به استناد اصل یکصدوسی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، ضوابط اجرایی بودجه سال ۱۳۷۵ کل کشور را برای وزارت‌خانه‌ها، مؤسسات و شرکتهای دولتی و سازمانها بی که شمول مقررات عمومی در مورد آنها مستلزم ذکر نام می‌باشد و در این تصویب‌نامه کلاً دستگاه اجرایی نامیده می‌شوند، به شرح زیر تصویب نمود:

ضوابط اجرایی بودجه سال ۱۳۷۵ کل کشور

۱- نظر به اینکه از اهم سیاستهای بودجه‌ای دولت استفاده بهینه از نیروی انسانی کارکنان می‌باشد، لذا دستگاههای اجرایی لازم است با بهره‌گیری از توان و بالا بردن سطح فعالیت و بازدهی کارکنان موجبات کاهش کارکنان مازاد را با رعایت مقررات و بر اساس «قانون نحوه تعديل نیروی انسانی دستگاههای دولتی» به نحوی فراهم نمایند تا ترکیب ساختار سازمانی آنها از نظر تعداد مشاغل اصلی و پشتیبانی به صورت مطلوب درآید.

۲- استفاده از خدمات افرادی که به منظور اجرای طرحهای عمرانی کشور به کار گرفته شده‌اند، در فعالیتهای جاری دستگاههای اجرایی اکیداً ممنوع می‌باشد.

۳- پرداخت حقوق و دستمزد، مزایای شغلی، فوق العاده و اضافه کار به کارکنانی که اعتبارات پرسنلی آنان در بودجه جاری دستگاه اجرایی پادار گردیده و هر نوع هزینه‌های پرسنلی، اداری و سرمایه‌ای دیگر برای امور جاری به استثنای حق مأموریت و حق التحقیق از محل اعتبار طرحهای عمرانی (اعم از ملی یا استانی) ممنوع است. (علیرغم آنکه این افراد در عملیات مربوط به طرحها مشغول خدمت باشند یا بشوند). مگر در صورت قطع اعتبارات آنها از محل بودجه جاری با تأثید بالاترین مقام دستگاه اجرایی و براساس شرح عملیات موافقتنامه طرح مورد مبالغه با سازمان برنامه و بودجه.

۴- پرداخت هر نوع فوق العاده اضافه کار ساعتی در خارج از ساعات

اداری با تأیید بالاترین مقام دستگاه اجرایی یا مقام مجاز از طرف ایشان با رعایت ضوابط ذیل بعمل خواهد آمد:

- الف - میزان اضافه کار ساعتی کارکنان بر مبنای هر ساعت معادل $\frac{1}{175}$ حقوق و مزایای کارکنان و حداکثر یکصد و بیست (۱۲۰) ساعت در ماه خواهد بود. اضافه کار قادر درمانی و بهداشتی، کارکنان شاغل در مراکز شبانه‌روزی، کارگاههای حمایتی و توانبخشی سازمان بهزیستی کشور، کارکنان مراقبت پرواز، سازمان زندانها، مراکز آموزش فنی و حرفه‌ای، مراکز شبانه‌روزی وابسته به وزارت آموزش و پرورش و مراکز وابسته به سازمان آموزش و پرورش استثنایی حداکثر (۱۷۵) ساعت در ماه خواهد بود.
- ب - پرداخت اضافه کار به کارگران و نیز آن دسته از دستگاههای اجرایی که برای پرداخت فوق العاده اضافه کار دارای مقررات قانونی خاص می‌باشند تابع قوانین مربوط خواهد بود.
- پ - پرداخت فوق العاده اضافه کار در قالب اعتبار مصوب می‌باشد مشروط بر آنکه خللی در سایر پرداختها نظیر کمک هزینه عائله‌مندی، کمکهای غیر نقدی و مانند آنها وارد نیاید.
- ت - مفاد تصویبnameهای مندرج در تصویبname شماره ۱۳۷۵/۲/۲۲۶۸۰ ت/۱۴۹۷۳ ه مورخ ۱۳۷۴/۲/۴ برای اجرا در سال ۱۳۷۵ تنفیذ می‌شود.

۵ - خرید هرگونه ساختمان یا احداث ساختمان و انجام هزینه‌های تبعی آن و نیز اجاره ساختمان اضافی، محوطه، انبار، توقگاه، مزرعه، باغ و نظایر آن از محل اعتبارات جاری برای دستگاههای اجرایی به استثنای دستگاههای آموزشی و تحقیقاتی، بهداشتی، دفاتر پست روستاپی، وزارت دادگستری، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برای ساختمانهای مورد نیاز ادارات ستادی، وزارت امور اقتصادی و دارایی، استانداری اردبیل و ادارات و دستگاههای مستقر در استان اردبیل، سازمان ثبت و اسناد و املاک کشور، سازمان بهزیستی کشور، نهاد ریاست جمهوری، وزارت راه و ترابری، وزارت

فرهنگ و ارشاد اسلامی، شرکت راه آهن جمهوری اسلامی ایران و مرکز توسعه صادرات ایران در مورد اتمام و تکمیل ساختمان مسجد حضرت ابراهیم (ع) (ردیف ۱۰۱۰۱۲ هزینه‌های ضروری) ممنوع است.

۶ - هیچگونه اعتباری بابت انجام هزینه‌های چراغانی و یا حق اشتراک صندوقهای پستی جدید در خارج از کشور قابل پرداخت نمی‌باشد.

تبصره - وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در مورد هزینه‌های چراغانی از شمول مفاد این بند مستثنی است.

۷ - پرداخت هرگونه وام توسط دستگاههایی که از درآمد عمومی کشور استفاده می‌نمایند، از محل اعتبارات جاری و عمرانی مندرج در قانون بودجه سال ۱۳۷۵ به کارکنان دستگاههای اجرایی و نیز خرید هرگونه نشریات و کتب برای استفاده شخصی آنان ممنوع است.

۸ - خرید اشیای عتیقه و هنری (به استثنای موزه‌ها و مؤسسات هنری) و نیز خرید هرگونه وسایل صوتی و تصویری توسط دستگاههای اجرایی به استثنای دستگاههای آموزشی و تحقیقاتی، سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران، سازمان خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی از محل اعتبارات جاری و عمرانی مجاز نمی‌باشد.

۹ - دستگاههای اجرایی موظفند پیشرفت فعالیتهای جاری و عمرانی را با توجه به مفاد قانون برنامه و بودجه بر اساس موافقنامه‌های مبادله شده به سازمان برنامه و بودجه گزارش نمایند.

۱۰ - انعقاد قرارداد جدید وکالت و مشاوره حقوقی و یا تمدید قراردادهای قبلی و تعیین میزان حق الوکاله و حق المشاوره با رعایت تصویب‌نامه شماره ۶۰۳۴ مورخ ۱۳۴۵/۷/۳۰ به استثنای قسمت اخیر بند (۴) و بندهای (۵) و (۸) آن با تصویب وزیر یا بالاترین مقام دستگاه اجرایی مربوط خواهد بود.

۱۱ - دستگاههای اجرایی موظفند ترتیبی اتخاذ نمایند که حتی المقدور تسهیلات و امکانات لازم برای استفاده کارکنان از غذای گرم و مهد کودک با نرخ مناسب فراهم شود.

- ۱۲ - دستگاههای اجرایی لازم است مطالبات کارکنان ناشی از اجرای قانون نظام هماهنگ را به صورت قطعی در طی سال ۱۳۷۵ پرداخت نمایند.
- ۱۳ - رعایت مفاد تبصره (۷۸) قانون بودجه سال ۱۳۶۳ کل کشور در رابطه با تأمین اعتبار مالی هر گونه پیشنهادی که متنضم متعهدات مالی برای دولت باشد الزامی است.
- ۱۴ - مفاد این تصویب‌نامه از اول سال ۱۳۷۵ لازم الاجرا می‌باشد.

آیین‌نامه اجرایی بند (۵) تبصره (۲) قانون بودجه سال ۱۳۷۵ کل کشور

- ماده ۱ - هدایای نقدی که برای مصارف خاص به وزارت‌خانه‌ها، مؤسسات دولتی و شرکتهای دولتی اهدا می‌شود، مشمول بند (۵) تبصره مزبور بوده و مصرف آن طبق مقررات این آیین‌نامه خواهد بود.
- ماده ۲ - برای واریز هدایای نقدی موضوع این آیین‌نامه، حساب بانکی نزد شعب یکی از بانکهای مجاز توسط خزانه با درخواست ذی حساب و در مورد دستگاههایی که طبق قانون فاقد ذی حساب هستند با درخواست مسؤول امور مالی که توسط دستگاه ذی‌ربط به وزارت امور اقتصادی و دارایی معرفی شده یا خواهد شد افتتاح می‌گردد و هر یک از دستگاههای مذکور موظفند کلیه وجوده اهدایی موضوع ماده (۱) این آیین‌نامه را به حساب مذکور واریز نمایند.
- تبصره - مانده وجوده مصرف نشده موضوع تصویب‌نامه شماره ۷۲۹۶۲/ت ۴۸۳ ه مورخ ۱۷/۱۲/۱۳۷۳ از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه به حسابهای مفتوح یاد شده منظور می‌شود و براساس مفاد این آیین‌نامه قابل مصرف خواهد بود.
- ماده ۳ - وجوده مربوط به هدایا برای مصارف خاص پس از واریز به حساب یاد شده با حداقل دو امضای مجاز که یکی از آنها حسب مورد امضای ذی حساب یا مسؤول امور مالی مربوط خواهد بود قابل استفاده است.
- ماده ۴ - هدایای نقدی اهدا شده موضوع این آیین‌نامه منحصرآ در موارد

تعیین شده توسط اهداکننده قابل مصرف است.

ماده ۵ - مسؤولیت تشخیص و تعهد و تسجیل و صدور حواله به عهده وزیر یا بالاترین مقام دستگاه اجرایی مربوط یا مقامات مجاز از طرف آنهاست.

ماده ۶ - نصاب و نحوه انجام معاملات با رعایت صرفه و صلاح، همچنین میزان پیش‌پرداخت و تنخواه گردان و سپرده حسن انجام کار و نوع و میزان تضمین پیش‌پرداخت و حسن انجام کار و نیز مدارک لازم برای اسناد هزینه‌های انجام شده از محل وجوده موضوع این آیینه نامه مطابق مقررات پیش‌بینی شده در قانون «نحوه هزینه کردن اعتباراتی که به موجب قانون از رعایت قانون محاسبات عمومی و سایر مقررات عمومی دولت مستثنی هستند» مصوب سال ۱۳۶۴ و آیینه نامه‌های اجرایی مربوط خواهد بود.

ماده ۷ - اموالی که از محل هدایای نقدي موضوع این آیینه نامه خریداری می‌شود جزء اموال دولتی محسوب شده، مشمول مقررات آیینه نامه اموال دولتی است.

ماده ۸ - دستگاههای موضوع ماده (۱) این آیینه نامه موظفند حساب هدایای موضوع ماده یاد شده را هر شش ماه یک بار به طور جداگانه از حسابهای بودجه برنامه‌ای تهیه و تنظیم و پس از تأیید بالاترین مقام دستگاه، به همراه اسناد مربوط نگهداری نمایند.

آیینه نامه اجرایی تبصره (۳) قانون بودجه سال ۱۳۷۵ کل کشور فصل اول - کلیات

ماده ۹ - تسهیلات اعتباری موضوع تبصره (۳) قانون بودجه سال ۱۳۷۵ کل کشور از طریق بانکهای عامل که توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تعیین می‌شود اعطاء خواهد شد، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است حداقل پانزده روز پس از تصویب و ابلاغ این آیینه نامه سهم هر یک از بانکهای عامل را تعیین و ابلاغ نماید.

ماده ۲ - تسهیلات اعتباری مورد نیاز طرحهای تهیه شده در زمینه‌های زیر که دارای توجیهات فنی، اقتصادی بوده و فقط از نظر وثیقه و سهم سرمایه‌گذاری مجری با مقررات بانکهای عامل وفق نمی‌دهد براساس مقررات این آئین نامه، حسب مورد توسط بانکهای عامل پرداخت خواهد شد.

الف: بخش کشاورزی و دامپروری شامل زراعت و باغداری، دام و طیور، بهداشت دام (نوسازی و بازسازی اماکن سنتی، دامی و کلینیکهای دامپزشکی خصوصی)، شیلات و آبزیان، آبخیزداری، منابع طبیعی، آب و خاک، نظامهای بهره‌برداری، ایجاد آزمایشگاههای تجزیه خاک، آفات و بیماریهای گیاهی و طرحهای کوچک تأمین آب، برقی کردن چاههای کشاورزی و مکانیزاسیون و سایر فعالیتهای ذی‌ربط در بخش‌های فوق.

ب: بخش تولید صنعتی شامل طرحهای زود بازده و اشتغال‌زا صنعتی و معدنی، صنایع الکترونیک و تجهیزات پست و مخابرات، انرژی، صنایع دستی و روستایی، طراحی، مهندسی و طرحهای موتتاژ، طرحهای تحقیقاتی مورد تأیید شورای پژوهش‌های علمی کشور، طرحهای مبتکرین، مخترعین و محققین مورد تأیید سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی کشور با اولویت صنایع تبدیلی کشاورزی، دامی، آرد و نان و طرحهای خود اشتغالی.

پ: بخش خدمات از جمله طرحهای پژوهشی، مهندسی، آموزشی، (مدارس غیرانتفاعی و مؤسسات آموزش عالی غیرانتفاعی غیر دولتی و آموزشگاههای فنی و حرفه‌ای آزاد)، علمی، فرهنگی و هنری، سینما، چاپ نشر و تولید کتاب، مطبوعات، ورزشی، بهداشتی، درمانی و بهزیستی و تأسیس مطب و داروخانه، رادیولوژی و آزمایشگاه تشخیص طبی در مناطق محروم کشور، پست و مخابرات، سیاحتی، حمل و نقل، حمام روستایی.

ت: طرحهای زود بازده و اشتغال‌زا در روستاهای محروم یا مناطق مرزی. تبصره ۱: پنجاه درصد (۵۰٪) از اعتبار این تبصره به وزارت تعاون و پنجاه درصد (۵۰٪) به بخش خصوصی اختصاص خواهد یافت. کلیه تعاوینهایی که زیر پوشش وزارت تعاون نیستند نیز می‌توانند از سهم وزارت

تعاون و از طریق آن وزارت تسهیلات مورد نیاز طرحهای خود را دریافت نمایند.

تبصره ۲ - حداقل چهل درصد (۴۰٪) از اعتبار این تبصره سهم مناطق محروم است.

تبصره ۳ - حداقل بیست درصد (۲۰٪) از اعتبار این بند به طرحهای اشتغالزایی که براساس نرخ بیکاری مناطق از سوی وزارت کار و امور اجتماعی ارایه می‌شود، اختصاص می‌یابد.

تبصره ۴ - حداقل بیست درصد (۲۰٪) از اعتبار تسهیلاتی این تبصره به منظور اشتغال خانواده شهدا، جانبازان و آزادگان اختصاص می‌یابد.

تبصره ۵ - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است از طریق بانکهای عامل، مبلغ پنجاه میلیارد (۵۰۰۰۰۰۰۰) ریال از تسهیلات این تبصره را به منظور خرید مدارس نیمه تمام که به صورت مزايدة انجام می‌گیرد، براساس معرفی وزارت آموزش و پرورش در اختیار مقاضیان جهت تأسیس مدارس غیراتفاقی قرار دهد.

وجوه دریافتی توسط وزارت آموزش و پرورش بابت فروش مدارس نیمه تمام به حساب ردیف ۴۲۳۲۵۰ واریز می‌شود و معادل صدرصد (۱۰۰٪) مبلغ واریزی به خزانه از محل ردیف ۵۰۳۲۷۹ برای تکمیل پروژه‌های نیمه تمام واحدهای آموزشی در اختیار وزارت مذکور قرار می‌گیرد.

اعتبار مربوط به تکمیل و قابل بهره‌برداری نمودن این مدارس از محل سهم سرمایه‌گذاری مجری و سایر منابع اعتباری این تبصره تأمین خواهد شد.

تبصره ۶ - اعطای تسهیلات احتسابی توسط بانکهای عامل به طرحهای مصوب نیمه تمام سالهای گذشته خود پس از بررسی مجدد توجیهات مالی، اقتصادی و فنی به منظور تکمیل و به بهره‌برداری رسیدن آنها در اولویت کامل بوده و کمیته برنامه‌ریزی استان و وزارت تعاون موظف به رعایت دقیق اولویت فوق می‌باشند. اعطای تسهیلات اعتباری به طرحهای نیمه تمام

خانواده شهدا و جانبازان از طریق بانک ملی ایران، مطابق با مقررات پیش‌بینی شده در آیین‌نامه اجرایی تبصره (۳) قانون بودجه سال ۱۳۷۴ کل کشور خواهد بود.

بدیهی است اعطای تسهیلات اعتباری جدید به متلاطفان و استفاده کنندگان تسهیلات اعتباری سالهای قبل، منوط به تعیین تکلیف بدھیهای سرسید گذشته و معوق آنان می‌باشد.

ماده ۳ - منابع لازم جهت اجرای طرحهای موضوع این آیین‌نامه عبارتند از:

الف : سهم سرمایه‌گذاری مجریان طرحهای مشمول.

ب : منابع داخلی بانکهای عامل.

پ : منابع سایر بانکهای تجاری با نظر بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

استفاده از منابع مالی سایر بانکهای تجاری برای تأمین کمبود منابع مالی بانکهای عامل: منحصرآ از طریق بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و در قالب سیاستهای پولی و اعتباری و به ترتیبی که این بانک مقرر می‌نماید امکان پذیر خواهد بود.

ماده ۴ - سهم هر یک از استانها براساس جدول پیوست به تفکیک چهار بخش منظور در ماده (۲) این آیین‌نامه تعیین شده است، کمیته‌های برنامه‌ریزی استانها و وزارت تعاون موظفند با رعایت کامل مقاد این آیین‌نامه تسهیلات اعتباری را اعطاء نمایند.

اصلاح جداول توزیع اعتبار و تغییر در سهم هر یک از بخشها و استانها براساس مصرف و نیاز حداکثر یکبار در سال تا آخر آذر ماه سال ۱۳۷۵ به پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه و تصویب هیئت وزیران صورت خواهد گرفت.

تبصره - سهم اعتباری هر یک از شهرستانها از این تبصره در کمیسیونی مرکب از استاندار (رئیس کمیسیون) مدیر کل امور اقتصادی و دارایی، مدیر

کل تعاون، مسؤول دبیرخانه کمیسیون مناطق محروم استان، رئیس سازمان برنامه و بودجه، مدیرکل کار و امور اجتماعی، مدیرکل صنایع، رئیس سازمان جهاد سازندگی و رئیس سازمان کشاورزی تعیین می‌شود.

ماده ۵ - به منظور استفاده از تسهیلات اعتباری موضوع این آییننامه لازم است در ابتدای امر، طرح مربوط که دربردارنده موارد زیر باشد، توسط اشخاص حقیقی و حقوقی تهیه و همزمان به سازمان برنامه و بودجه استان و بانک عامل در تمامی موارد (و به اداره کل تعاون استان در مورد طرحهای تعاونی زیر پوشش وزارت تعاون) ارایه شود:

الف: گزارش توجیهی برای اجرای طرح، مشتمل بر توجیه اقتصادی، مالی و فنی.

ب: شرح عملیات اجرایی و پیش‌بینی‌ها و اطلاعات لازم در رابطه با ایجاد، بازسازی، توسعه، تکمیل و راهاندازی مجدد واحدهای تولید و سایر طرحهای موضوع ماده (۲) این آییننامه.

پ: مشخصات متقاضی یا متقاضیان، چگونگی و میزان مالکیت آنان، سوابق کار در رشته‌های مربوط به مهارت‌های شخصی.

ت: تعیین چگونگی تأمین زمین محل استقرار طرح

ث: مجوزهای لازم مانند موافقت اصولی، مجوز تأسیس، پروانه تأسیس و یا بهره‌برداری ....

ج: برآورد میزان سرمایه لازم برای اجرای طرح به تفکیک میزان سرمایه گذاری ثابت و سرمایه درگردش مورد نیاز.

چ: پیش‌بینی صورتهای مالی طرح از قبیل صورت سود و زیان، گردش وجوده نقدي و ترازنامه.

ح: برآورد طول عمر مفید و طول مدت اجرای طرح، همچنین طول مدت بازپرداخت تسهیلات اعتباری دریافتی.

تبصره ۱ - طرحهای بخش خصوصی با هزینه اجرایی کمتر از سی میلیون (۳۰ ۰۰۰ ۰۰۰) ریال با ارایه پروانه تأسیس یا مجوزهای صادر شده از سوی

دستگاههای ذیریط، با رعایت مفاد این آیین نامه به استثنای مقررات پیش بینی شده در مواد (۵) و (۶) براساس دستورالعملهای اجرایی انواع تسهیلات اعتباری موضوع قانون عملیات بانکی بدون ربا، توسط بانک عامل بررسی و پوشش مالی داده می شوند.

تبصره ۲ - فرم مشخصات طرحهای پیشنهادی به بانکهای عامل که حاوی اطلاعات مورد نیاز و اولویتهای اجرایی مربوط به نوع و ماهیت طرحهای مختلف بخشها تولیدی بوده و در سالهای قبل مورد استفاده قرار گرفته اند، حسب مورد در سال ۱۳۷۵ نیز ملاک عمل خواهد بود.

ماده ۶ - بانکهای عامل (به استثنای بانک کشاورزی برای طرحهای زیربنایی آب و خاک، آبخیزداری و منابع طبیعی) پس از بررسیهای لازم و تشخیص اینکه طرحهای پیشنهادی براساس ماده (۵) این آیین نامه دارای توجیهات لازم از نظر فنی، مالی و اقتصادی باشد یا نباشد حداقل ظرف مدت سی (۳۰) روز نظرات خود را برای طرحهای بخش خصوصی به سازمان برنامه و بودجه استان و در مورد طرحهای بخش تعاونی به وزارت تعاون و متقارضی ارسال نمایند.

کمیسیون تخصصی برای بررسی توجیهات مالی، فنی و اقتصادی طرحها، به جز طرحهای بخش تعاونی با شرکت نمایندگان استانداری، اداره کل امور اقتصادی و دارایی، سازمان پژوهشها علمی و صنعتی ایران، بانک عامل نماینده دستگاه اجرایی - حسب مورد - و سازمان برنامه و بودجه تشکیل خواهد شد. نماینده سازمان پژوهشها علمی و صنعتی برای طرحهای محققین، مبتکرین و مختارین و دبیرخانه کمیسیون امور مناطق محروم استان برای طرحهای محققین، مبتکرین و مختارین و دبیرخانه کمیسیون امور مناطق محروم استان برای طرحهای نقاط محروم با حق رأی در جلسه حضور خواهند داشت.

سازمان برنامه و بودجه به عنوان دبیرخانه کمیسیون موظف است طرحهای ارایه شده همراه با نظر بانک عامل را برای اعضاء ارسال و یک هفته

بعد در جلسه کمیسیون مطرح نماید.

کمیسیون تخصصی موظف است حداکثر ظرف بیست (۲۰) روز طرحهای تأیید شده توسط بانک را از نظر فنی، مالی و اقتصادی به دقت مورد بررسی قرار دهد و پس از انطباق طرحها با سیاستهای کلان اقتصادی کشور در صورت تأیید کامل طرح (حداقل چهار رأی مثبت) مراتب را در کمیته برنامه‌ریزی استان برای طرحهای بخش خصوصی مطرح نماید. طرحهای مربوط به شرکتهای تعاونی جهت بررسی و تصویب نهایی از طریق اداره کل تعاون استان به وزارت تعاون ارسال خواهد شد.

بانک عامل موظف است قرارداد طرحهای مصوب کمیته برنامه‌ریزی استان و وزارت تعاون را با متقاضی منعقد نماید. در صورت عدم تأیید طرحها، به جز طرحهای بخش تعاونی توسط بانک و کمیسیون تخصصی استان، موضوع قابل طرح در کمیته برنامه‌ریزی استان نخواهد بود.

تبصره ۱ - حداکثر سقف تسهیلات اعطایی از سهم مناطق محروم برای هر یک از طرحهای غیرتعاونی به جز طرحهای پرورش میگو، دویست و پنجاه میلیون (۵۰۰۰۰۰) ریال تعیین می‌شود.

تبصره ۲ - کمیسیون تخصصی استان در تأیید طرحها و کمیته برنامه‌ریزی استان و وزارت تعاون در تصویب طرحها موظفند تسهیلات اعتباری این تبصره را به طرحهایی که زود بازده بوده و ارزآوری یا صرفه‌جویی ارزی ایجاد می‌کنند یا تولیدات و بازدهی آنها زیربنایی بوده یا به عنوان مواد اولیه مورد مصرف صنایع دیگر خواهد بود و اشتغال‌زایی آنها به ازای اشتغال هر فرد بیکار سی میلیون (۳۰۰۰۰۰) ریال می‌باشد اختصاص دهند.

ماده ۷ - بانکهای عامل موظفند حسب مورد، تسهیلات اعتباری مربوط به طرحهای مصوب موضوع این آیینه نامه را براساس ضوابط و دستورالعملهای اجرایی انواع تسهیلات اعتباری موضوع قانون عملیات بانکی بدون ریا و سایر

مقررات بانکی مربوط، تأمین و ترتیبی اتخاذ نمایند که تسهیلات موضوع تبصره (۳) قانون بودجه سال ۱۳۷۵ کل کشور با اولویت کامل و در قالب سقف مجاز اعطای تسهیلات اعتباری مصوب شورای پول و اعتبار، تأمین و اعطای شود.

تبصره - تأمین اعتبارات مورد نیاز طرحهای ارایه شده در سال ۱۳۷۵، صرفاً در حد سهمیه تخصیصی به هر استان در همان سال صورت می‌گیرد و تخصیص بخشی از تسهیلات لازم از محل اعتبارات سالهای آینده به لحاظ احتمال بروز تغییراتی در ضوابط مربوط، امکان پذیر نمی‌باشد.

ماده ۸ - مجریان طرحها موظفند طرح موردنظر را تا زمانی به بانک عامل ارایه دهنده تصویب آن طرح تا پایان اسفند سال ۱۳۷۵ امکان پذیر باشد و در صورت تصویب، حداکثر تا پایان بهمن سال بعد قرارداد لازم را با بانک عامل منعقد نمایند.

ماده ۹ - بانکهای عامل موظفند منابع اعتباری طرحهای مصوب موضوع این آیین نامه را متناسب با پیشرفت اجرای طرح و همزمان با مصرف سهم متقارضی به میزان تصویب شده در اختیار متقاضیان قرار دهنند. طول مدت اجرای طرح، مدت زمان لازم برای بازپرداخت تسهیلات اعتباری دریافتی و تاریخ شروع بازپرداخت این قبیل تسهیلات به ترتیبی خواهد بود که در کمیسیون موضوع ماده (۶) این آیین نامه یا بانک عامل - حسب مورد - بررسی شده و به تصویب کمیته برنامه‌ریزی استان یا دستگاه اجرایی ذی ربط (در مورد طرحهای تعاونی و زیربنایی آب و خاک) رسیده باشد. در هر حال تاریخ شروع بازپرداخت، پیش از شروع بهره‌برداری نخواهد بود.

تبصره - مجموع مدت بازپرداخت تسهیلات اعتباری با احتساب طول دوره اجرای طرح (مصطفی ۱۳۷۵) نباید حداکثر بیشتر از ده (۱۰) سال برای طرحهای تولیدی، احداث ساختمان سینما و مدارس غیراتفاقی و حداکثر هفت (۷) سال برای سایر طرحها از زمان اولین پرداخت تسهیلات باشد. مدت یاد شده به گونه‌ای تعیین خواهد شد که بازپرداخت تسهیلات اعتباری

بانکی مقدم بر بازگشت سایر منابع سرمایه‌گذاری باشد.

ماده ۱۰ - در صورتی که اجرای مصوبات موضوع تبصره (۳) قوانین بودجه سنتوای کل کشور، پیش از مدت پیش‌بینی شده در طرح بیانجامد و علل این تأخیر بنایه تشخیص بانک عامل موجه بوده و خارج از حیطه گسترش و عمل مجریان طرحها باشد، بانک عامل با رعایت ضوابط و مقررات موضوع این آیین نامه نسبت به تغییر تاریخ شروع بازپرداخت تسهیلات اعتباری طرحهای یاد شده اقدام می‌نماید، مشروط براینکه مجموع طول مدت اجراء و بازپرداخت تسهیلات اعتباری از زمان اولین پرداخت تسهیلات، حداقل بیشتر از ده (۱۰) سال نشود. در صورتی که براساس مفاد این ماده، مدت اجراء تمدید و زمان شروع بازپرداخت در مورد طرحی تغییر یابد، مدت زمان تمدید شده مشمول جریمه تأخیر نمی‌باشد و سود پیش‌بینی شده در طرح به آن تعلق نمی‌گیرد.

ماده ۱۱ - سهم منابع سرمایه‌گذاری مجری طرح در مورد طرحهای مربوط به صنایع روستایی مدارس غیرانتفاعی، خوداشتغالی، طرحهای آبخیزداری، جنگل و مرتع، بهسازی و نوسازی اماکن سنتی دامی، تعاونیهای تولیدی و اشتغال ایثارگران به پیشنهاد مرجع تصویب‌کننده طرح در حد توان مجری وحدائق هفت درصد (۷٪) و در سایر موارد حدائق سیزده درصد (۱۳٪) کل سرمایه‌گذاری (مجموع سرمایه ثابت و سرمایه در گردش) تعیین می‌شود.

تبصره - طرحهای زیربنایی آب و خاک از تأمین سهم سرمایه‌گذاری مجری طرح معاف می‌باشند.

ماده ۱۲ - طرحهای تولیدی و عمرانی تعاونیها و شرکتهایی که حدائق هفتاد درصد (۷۰٪) سهام آن متعلق به رزمندگان داوطلب که حدائق شش (۶) ماه در جبهه‌ها بوده‌اند، مفقودین، جانبازان، آزادگان، مددجویان کمیته امداد امام خمینی (ره) و بهزیستی و مهاجرین جنگ تحملی یا خانواده معظم شهداء (فرزنده، همسر، پدر و برادر) می‌باشد، در صورتی که به تشخیص بنیادشهید، بنیاد مستضعفان و جانبازان انقلاب اسلامی، ستاد رسیدگی به امور آزادگان،

ستاد بازسازی و نوسازی مناطق جنگزده و وزارت تعاون - حسب مورد-
توانایی مالی نداشته باشند از پرداخت تمام یا قسمتی از سهم آورده متقاضی
معاف می‌باشند و هزینه‌های مربوط به ارایه خدمات دستگاههای دولتی و
وابسته به دولت، تهیه طرح، گرفتن موافقت اصولی و پروانه و سایر مجوزها و
بررسی طرح به وسیله بانک و سایر مراجع و تهیه زمین قابل توثيق جزو
هزینه‌های طرح محسوب می‌شود.

ماده ۱۳ - سازمان برنامه و بودجه موظف است سود و کارمزد تسهیلات
اعطایی از محل این تبصره به طرحهای مشروح زیر را در لوایح بودجه
سالهای آینده منظور نماید:

الف : طرحهای مربوط به نقاط محروم کشور، احداث مدارس غیراتتفاقی،
طرحهای زیربنای آب و خاک، آبخیزداری و منابع طبیعی و تولید کتاب و
طرحهای معلولان زیر پوشش سازمان بهزیستی و کمیته امداد امام خمینی
(تعاونیهای آنان با هشتاد درصد سهام متعلق به معلولان) را به میزان هفتاد
درصد (٪۷۰).

ب : طرحهای بخش کشاورزی، صنایع تبدیلی و روستایی، تولید فرش
دستیاف، خود اشتغالی، علمی، فرهنگی، هنری، سیاستی، ورزشی، طرحهای
مخترعین، مبتکرین و محققین مورد تأیید سازمان پژوهش‌های علمی و
صنعتی، تعاوینهای تولیدی، ایثارگران و مهاجرین جنگ تحملی در استانهای
جنگزده را به میزان پنجاه درصد (٪۵۰).

ماده ۱۴ - سازمان برنامه و بودجه و وزارت تعاون موظفند گزارش
عملکرد تسهیلات اعتباری موضوع این آیین نامه را هر شش ماه یکباره به
کمیسیونهای برنامه و بودجه، دیوان محاسبات امور اقتصادی و دارایی و
تعاون مجلس شورای اسلامی ارسال نماید.

ماده ۱۵ - بانکهای عامل موظفند همه ساله مانده مطالبات عموق خود ناشی
از اعطای تسهیلات اعتباری از محل تبصره (۳) قوانین بودجه سنوات گذشته
و طرحهایی که براساس مفاد این آیین نامه به تصویب رسیده‌اند را به بانک

مرکزی جمهوری اسلامی ایران ارسال کنند. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران همه ساله میزان اینگونه مطالبات را تنظیم و حداکثر تا پایان شهریور سال بعد به سازمان بودجه موظف است مانده مطالبات یاد شده را به میزانی که توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اعلام شده است در لایحه بودجه سال بعد منظور نماید.

تبصره ۱ - کمیته برنامه‌ریزی استان و وزارت تعاون و کشاورزی - حسب مورد - موظفند موارد مربوط به عدم بازپرداخت تسهیلات اعتباری و سایر مشکلات طرحها را بررسی و در صورت امکان، تسهیلات لازم را در جهت رفع مشکلات اجرایی طرحها فراهم نموده و روشی در پیش‌گیرند تا بازپرداخت تسهیلات اعتباری دریافتی این گونه طرحها به موقع صورت پذیرد.

تبصره ۲ - در مواردی که واحدهایی از محل اعتبارات موضوع تبصره (۳) قوانین بودجه سنتی به مرحله اجرا درآمده یا ایجاد شده‌اند و در حال حاضر به دلایل ساختاری قادر به ادامه فعالیت به صورت اقتصادی نیستند یا در حال بهره‌برداری بوده ولی به دلایل غیر موجه نسبت به بازپرداخت اقساط مقرر اقدام نمی‌نمایند، واحدهای یاد شده بنایه پیشنهاد بانک عامل و موافقت کمیته برنامه‌ریزی استان به فروش می‌رسند (چگونگی فروش توسط کمیته مزبور تعیین می‌شود) و پس از تأمین مطالبات بانک از محل درآمد فروش، باقیمانده در حساب خزانه واریز می‌شود. در صورت کمبود درآمد فروش، مانده مطالبات جهت تأمین به سازمان برنامه و بودجه اعلام خواهد شد.

ماده ۱۶ - بانکهای عامل موظفند هر شش (۶) ماه یکبار رأساً و براساس منابع اطلاعاتی خود، گزارش عملکرد تسهیلات اعتباری اعطایی شامل انواع و میزان تسهیلات اعتباری اعطایی و نوع طرحها، همچنین میزان بدھی ناشی از مطالبات عموق و نیز میزان کارمزد و سود سهم دولت در مورد طرحهای مشمول و سایر اطلاعات لازم را به بانک جمهوری اسلامی ایران ارسال نمایند.

ماده ۱۷ - وزارت‌خانه‌های کار و امور اجتماعی، جهاد سازندگی و کشاورزی به نیابت از متقاضیان استفاده از تسهیلات اعتباری مربوط، می‌توانند اقدامات لازم را مطابق مفاد این آیین‌نامه و بنایه درخواست آنان، تا مرحله قبل از عقد قرارداد انجام دهند. در هر حال، قرارداد لازم بین بانک و استفاده‌کننده از تسهیلات اعتباری منعقد خواهد شد.

ماده ۱۸ - تضمین‌های تسهیلات اعتباری موضوع این آیین‌نامه عبارتند از:

الف: اعطای اجازه برداشت از حسابهای بانکهای عامل به بانکهای تجاری تأمین‌کننده کمبود منابع اعتباری (موضوع بند ۳ ماده ۱۳ این آیین‌نامه) با هماهنگی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

ب: سازمان برنامه و بودجه به نیابت از طرف دولت مکلف است اعتبار لازم جهت تأمین و پرداخت تفاوت کارمزد و سهم دولت به میزان مندرج در ماده (۱۴) این آیین‌نامه، مربوط به تسهیلات اعتباری اعطایی به طرحهای موضوع ماده یاد شده و مطالبات عموق لاوصول بانکهای عامل، ناشی از اعطای تسهیلات اعتباری به طرحهای مصوب موضوع این آیین‌نامه را در لوایح بودجه سال بعد منظور و به بانکهای عامل پرداخت نماید.

پ: کلیه مستحدثات، اموال و داراییهای قابل توثیق ناشی از اجرای طرحهای موضوع این آیین‌نامه در وثیقه بانکهای عامل قرار خواهد گرفت و چنانچه براساس ضوابط موجود بانکها، توثیق زمین محل اجرای طرح امکان‌پذیر نباشد، بانکهای عامل علاوه بر توثیق مستحدثات، اموال و داراییهای پیش‌بینی شده در طرح که روی زمین احداث یا نصب می‌شوند، می‌توانند به منظور جبران نقیصه عدم امکان توثیق زمین از متقاضی سفته نیز دریافت نمایند. در مورد طرحهای زیربنایی آب و خاک آبخیزداری و منابع طبیعی تضمین تسهیلات اعتباری صرفاً از طریق دریافت سفته انجام خواهد شد.

همچنین بانکهای عامل می‌توانند نسبت به قبول رهن اراضی موضوع مواد

(۳۱) و (۳۲) آیین نامه اجرایی لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۵۹ - اقدام نمایند. در این موارد کل طرح اعم از زمین و مستحداثات ناشی از اجرای طرح توسعه بانک به وثیقه گرفته می شود. بانکهای عامل مکلفند در مورد مستحداثات، اموال و داراییهای موجود در مناطق جنگزده که استناد آنها در جنگ از بین رفته است، تسهیلات ویژه قابل شوند.

تبصره ۱ - تضمین دولت، موضوع بند (۲) این ماده نافی وظایف بانکهای عامل جهت وصول مطالبات ناشی از اعطای تسهیلات اعتباری موضوع این آیین نامه نبوده و بانکهای عامل مکلفند برای حفظ حقوق خود اقدامات قانونی لازم را جهت مصرف و بازپرداخت تسهیلات اعطایی به عمل آورند و در موارد زیر بر مصرف بازپرداخت تسهیلات اعطایی نظارت نمایند:

الف : نظارت بر مصرف صحیح تسهیلات اعطایی متناسب با پیشرفت اجرای طرح.

ب : نظارت بر بازپرداخت بدھیهای ناشی از تسهیلات اعطایی از محل درآمد طرح.

تبصره ۲ - استفاده کنندگان از تسهیلات اعطایی موضوع این آیین نامه موظفند اقساط تسهیلات دریافتی را به موقع بازپرداخت نمایند. عدم پرداخت به موقع اقساط بدھی استفاده کنندگان از تسهیلات یاد شده در حکم تصرف غیرقانونی در اموال دولتی محسوب می شود.

ب - ضوابط مورد عمل برای بانک کشاورزی

ماده ۱۹ - کلیه تسهیلات اعتباری بخش کشاورزی و دامپروری (از جمله جنگل، مرتع، شیلات و آبزیان، آبخیزداری و بهداشت دام) توسط بانک کشاورزی اعطاء خواهد شد. تسهیلات اعتباری مربوط به طرحهای زیربنای آب و خاک و آبخیزداری و منابع طبیعی به شرح زیر در اختیار متقاضیان واجد شرایط قرار خواهد گرفت و اعطای تسهیلات به سایر طرحهای بخش

کشاورزی و دامپروری مشمول ضوابط عمومی این آیین نامه خواهد بود.

تبصره ۱ - تهیه طرح، شامل نوع مالکیت، مشخصات فنی پروژه، برآورد هزینه ها، مدت زمان لازم برای اجرای طرح، مدت استهلاک تسهیلات، زمان شروع باز پرداخت وسایر ویژگی های طرح - حسب مورد - به عهده وزارت جهاد سازندگی برای طرح های آبخیزداری و منابع طبیعی و وزارت کشاورزی و هیأت های هفت نفره واگذاری زمین و شرکت های آب منطقه ای یا آب و برق خوزستان برای طرح های آب و خاک خواهد بود.

تبصره ۲ - طرح های آبخیزداری و منابع طبیعی با معرفی وزارت جهاد سازندگی و طرح های آب و خاک با معرفی و تأیید وزارت کشاورزی و طرح های شبکه های آبیاری و زهکشی با معرفی و تأیید شرکت های آب منطقه ای یا آب و برق خوزستان بطور مستقیم به بانک کشاورزی ارایه خواهد شد.

تبصره ۳ - تسهیلات اعتباری مربوط به کشاورزان و تعاونی های که در اجرای لایحه بودجه قانونی - مصوب ۱۳۵۹/۱/۲۶ - مجلس انقلاب اسلامی یا قانون اراضی کشت موقت - مصوب ۱۳۶۵/۸/۷ - مجلس شورای اسلامی، زمین دریافت داشته یا صاحب زمین می شوند با معرفی هیأت های هفت نفره و منحصرآ برای مصارف آب، خاک، حفره چاه، تجهیزات و تأمین ادوات مورد نیاز در اختیار آنان قرار گیرد.

ماده ۲۰ - بانک کشاورزی موظف است تسهیلات اعتباری طرح های آبخیزداری و منابع طبیعی و زیربنای آب و خاک (موضوع تبصره های ماده ۱۹ این آیین نامه) را که دارای توجیهات فنی، مالی و اقتصادی بوده و فقط از نظر سهم سرمایه گذاری یا وثیقه با مقررات بانکها وفق نمی دهند، پس از تأیید سازمان برنامه و بودجه استان با رعایت مفاد مواد مربوط مذکور در این آیین نامه و متناسب با پیشرفت عملیات، پرداخت نماید.